

แนวโน้มและรูปแบบการทุจริตทางการเงินของลูกค้าที่มีธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์

Trends and Patterns of Financial Fraud of Customers with Transactions in Commercial Banks

นายพชรพล บุญประสงค์

สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Pacharapon Bunprasong

Email: 6414991036@ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Finance

Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแนวโน้มการทุจริตทางการเงินของลูกค้าที่มีธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์ (2) ศึกษารูปแบบการทุจริตทางการเงินของลูกค้าที่มีธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์ และ (3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มและรูปแบบการทุจริตทางการเงินของลูกค้าที่มีธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์ โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้บัญชีม้า ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระบบการเงินของประเทศ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่มีบัญชีธนาคารพาณิชย์ จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ข้อมูลที่ได้ถูกวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มและรูปแบบการทุจริตทางการเงิน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26–35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001–25,000 บาท และมีการทำธุรกรรมออนไลน์เป็นประจำ พบว่าแนวโน้มการทุจริตทางการเงินในภาพรวมอยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก” ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.68) โดยปัจจัยด้านเทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม การควบคุมภายในธนาคาร และปัจจัยส่วนบุคคลตามลำดับ สำหรับรูปแบบบัญชีม้า

ที่พบมากที่สุด 5 ลักษณะ ได้แก่ การหลอกโอนเงินผ่าน Call Center Scam, การส่งลิงก์หลอก (Phishing), การหลอกขายสินค้าหรือบริการออนไลน์ (Shopping Scam), การหลอกลงทุน (Investment Scam) และการหลอกเชิงความสัมพันธ์ (Romance Scam) ซึ่งพบว่ามีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของลูกค้าและชื่อเสียงของธนาคารพาณิชย์ในภาพรวม โดยเฉพาะในด้านความปลอดภัยของข้อมูลและความน่าเชื่อถือของธุรกรรมออนไลน์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การสร้างระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ลูกค้าเกี่ยวกับภัยทางการเงิน และการใช้เทคโนโลยีตรวจจับธุรกรรมที่มีความเสี่ยงจะช่วยลดโอกาสการเกิดบัญชีม้าและปัญหาการทุจริตทางการเงินได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยควรนำไปใช้กำหนดนโยบายของธนาคารพาณิชย์ในการพัฒนาเครื่องมือเฝ้าระวังเชิงรุก เพื่อยกระดับความปลอดภัยทางการเงินของลูกค้าในอนาคต

คำสำคัญ บัญชีม้า

ABSTRACT

This research aimed to (1) study the trends of financial fraud among customers conducting transactions with commercial banks, (2) examine the patterns of financial fraud involving customers of commercial banks, and (3) identify the factors influencing the trends and patterns of financial fraud among customers. The study focused on analyzing customer behaviors related to the use of mule accounts, which have become a critical issue affecting the stability and integrity of the financial system in Thailand. This study employed a quantitative research approach using a questionnaire as the main research instrument. The sample consisted of 200 customers who held accounts with commercial banks, selected through purposive sampling. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), and standard deviation (S.D.), to describe respondents' opinions toward financial fraud trends and patterns in the banking sector. The results revealed that most respondents were female, aged between 26–35 years, held a bachelor's degree, and earned a monthly income between 15,001–25,000 baht. Most respondents performed online transactions regularly. Overall, the level of agreement toward the trends of financial fraud was high ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.68). The most influential factor was technology and online transactions, followed by economic and social motivation, internal bank control, and personal factors, respectively. The study also found five major patterns of mule-account-related fraud: Call Center Scam, Phishing (link-based deception), Shopping Scam (online goods and services), Investment Scam (investment or Ponzi schemes, cryptocurrency

fraud), and Romance Scam (online relationship fraud). These forms of financial fraud significantly impact customers' trust and the reputation of commercial banks, particularly regarding data security and online transaction reliability. The findings suggest that enhancing internal control systems, improving customer awareness of financial crime risks, and adopting proactive fraud detection technology can effectively reduce mule account activity and financial fraud. The results can be applied to develop preventive policies and early-warning mechanisms to strengthen financial security and customer confidence within the banking sector.

Keywords: Mule Account

บทนำ

ในปัจจุบัน ระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเงิน (Financial Technology: FinTech) และการเข้าสู่ยุคดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าดังกล่าวก็มาพร้อมกับ ความเสี่ยงด้านอาชญากรรมทางการเงิน (Financial Crime) ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

หัวใจสำคัญของการทุจริตเหล่านี้คือ “บัญชีม้า” (Mule Account) โดยเจ้าของบัญชีอาจ “สมยอม” ให้ผู้อื่นใช้เพื่อแลกกับผลตอบแทนเล็กน้อย หรืออาจ “ถูกหลอก” ให้โอนสิทธิ์หรือมอบข้อมูลโดยไม่รู้ตัว รายงานของศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (ศปอส.ตร.) ระบุว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2565–2567 มีจำนวนคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับบัญชีม้าเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉลี่ยมีผู้เสียหายกว่าหลายหมื่นรายต่อปี และสร้างความเสียหายรวมมูลค่าหลายหมื่นล้านบาทต่อระบบเศรษฐกิจ ขณะที่ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสมาคมธนาคารไทยต่างชี้ให้เห็นว่า ปัญหาการทุจริตทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับบัญชีม้าเป็นความท้าทายอันดับต้น ๆ ที่ต้องการการกำกับดูแลและการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ภาครัฐจึงได้ดำเนินมาตรการเชิงนโยบายอย่างจริงจัง อาทิ การออก พระราชกำหนดการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 ที่กำหนดให้ธนาคารต้องดำเนินการตรวจสอบและอัปเดตบัญชีต้องสงสัยได้อย่างรวดเร็วภายใน 24 ชั่วโมง รวมทั้งการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างธนาคาร หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เพื่อป้องกันและสกัดกั้นไม่ให้บัญชีม้าแพร่กระจายเพิ่มขึ้น จากมุมมองของ ธนาคารพาณิชย์ ปัญหาการทุจริตทางการเงินที่อาศัยบัญชีม้าไม่เพียงแต่สร้างความเสียหายทางการเงินโดยตรง แต่ยังมีผลกระทบเชิงโครงสร้างที่สำคัญ ได้แก่

1. ต้นทุนการดำเนินงานเพิ่มขึ้น (Operating Cost Risk) ธนาคารจำเป็นต้องลงทุนอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาและบำรุงรักษา ระบบตรวจจับธุรกรรมที่ผิดปกติ (Fraud Detection System) และระบบป้องกันการฟอกเงิน (AML/CFT Systems) ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น Machine Learning, AI และ Data Analytics

2. ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (Reputational Risk) ความเชื่อมั่นของลูกค้าเป็นทรัพย์สินที่สำคัญที่สุดของสถาบันการเงิน หากธนาคารถูกเชื่อมโยงกับคดีบัญชีม้า หรือไม่สามารถปกป้องลูกค้าจากการทุจริตได้ทันทั่วถึง จะส่งผลให้เกิดการ สูญเสียความไว้วางใจของลูกค้าในวงกว้าง อาจถูกวิพากษ์วิจารณ์ผ่านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งไม่เพียงกระทบต่อชื่อเสียงเท่านั้น แต่ยังอาจนำไปสู่การลดจำนวนผู้ใช้บริการ

3. ความเสี่ยงด้านการกำกับดูแล (Regulatory Risk) ธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น การอายัดบัญชีต้องสงสัยภายใน 24 ชั่วโมง การรายงานธุรกรรมที่ผิดปกติ (STR) และการตรวจสอบลูกค้า (CDD/KYC) อย่างรัดกุม หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐานที่กำหนด อาจนำไปสู่บทลงโทษทางกฎหมาย ค่าปรับ หรือมาตรการทางวินัยจากหน่วยงานกำกับดูแล

4. ผลกระทบเชิงมหภาค (Macroeconomic & Systemic Risk) หากปัญหาบัญชีม้ายังคงทวีความรุนแรงโดยไม่มีมาตรการควบคุมที่เพียงพอ จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อเสถียรภาพของระบบการเงินโดยรวม ความแพร่หลายของบัญชีม้าอาจทำให้ประชาชน ขาดความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของการทำธุรกรรมออนไลน์ ส่งผลให้การขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลชะงักงัน

การศึกษานี้คาดว่าจะช่วยยกระดับมาตรการป้องกันการทุจริตทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย ลดความเสี่ยงต่อผู้บริโภค และเสริมสร้าง ความมั่นคงปลอดภัยทางการเงิน อันเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาบทบาทของระบบควบคุมภายในธนาคารที่มีต่อการป้องกันและตรวจสอบธุรกรรมที่ผิดปกติ

2. วิเคราะห์ผลกระทบของเทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์ที่เอื้อต่อการทุจริตทางการเงิน

3. จำแนกรูปแบบบัญชีม้าในปัจจุบัน โดยเน้น 5 ลักษณะเด่น ได้แก่ Call Center Scam, Phishing, Shopping Scam, Investment Scam และ Romance Scam

4. เสนอแนวทางเชิงปฏิบัติและข้อเสนอเชิงนโยบายในการยกระดับมาตรการป้องกันการทุจริตทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดบัญชีม้า 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) การควบคุมภายในของธนาคาร 3) เทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์ และ 4) แรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ลูกค้ายที่มีบัญชีและทำธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกค้าที่มีประสบการณ์หรือมีความเกี่ยวข้องกับการใช้บริการทางการเงินซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการทุจริต โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผ่านการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) และเครื่องมืออื่นๆ ที่เหมาะสม เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างเพียงพอต่อการวิเคราะห์เชิงสถิติ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ กำหนดช่วงเวลาตั้งแต่เดือน กันยายน พ.ศ. 2568 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2568 รวมระยะเวลา 2 เดือน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์การทุจริตทางการเงินในปัจจุบัน

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานหลัก

H1 ปัจจัยส่วนบุคคล การควบคุมภายในของธนาคาร เทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์ และแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม มีอิทธิพลต่อแนวโน้มและรูปแบบบัญชีม้าในระบบธนาคารพาณิชย์

สมมติฐานย่อย

H1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) มีอิทธิพลต่อแนวโน้มและรูปแบบบัญชีม้า (Trends and Patterns of Mule Account) บุคคลที่มีความรู้ทางการเงินต่ำหรือมีทัศนคติที่ไม่ตระหนักถึงความผิดทางกฎหมาย มีแนวโน้มที่จะยินยอมเปิดบัญชีให้ผู้อื่นใช้มากกว่า

H1.2 การควบคุมภายในของธนาคาร (Internal Control of Bank) มีอิทธิพลต่อแนวโน้มและรูปแบบบัญชีม้า ธนาคารที่มีระบบควบคุมภายในที่เข้มแข็ง เช่น ระบบตรวจจับธุรกรรม (Fraud Detection System) และการติดตามลูกค้าต้องสงสัยอย่างต่อเนื่อง จะสามารถลดการเกิดบัญชีม้าได้อย่างมีนัยสำคัญ

H1.3 เทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์ (Technology and Online Transactions) มีอิทธิพลต่อแนวโน้มและรูปแบบบัญชีม้า การขยายตัวของธุรกรรมออนไลน์ แม้ช่วยเพิ่มความสะดวก แต่หากขาดมาตรการความปลอดภัยด้านไซเบอร์ที่เพียงพอ จะเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดบัญชีม้าและการหลอกลวงทางการเงิน

H1.4 แรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Motivation) มีอิทธิพลต่อแนวโน้มและรูปแบบบัญชีม้า ภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย รายได้ไม่มั่นคง หรืออิทธิพลจากสื่อออนไลน์ที่ส่งเสริมค่านิยม “รายได้ทางลัด” เป็นแรงผลักดันสำคัญที่ส่งผลให้บุคคลบางกลุ่มยอมเข้าร่วมการใช้บัญชีม้า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านวิชาการ ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นองค์ความรู้ทางวิชาการในด้านการเงินและการธนาคาร โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทางการเงินและพฤติกรรมของลูกค้ายที่มีธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวโน้มและรูปแบบของบัญชีม้า ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในสาขาการเงิน การธนาคาร และการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน
2. ด้านการปฏิบัติ ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงปฏิบัติ โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานกำกับดูแลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อนำข้อมูลไปใช้พัฒนาแนวทางการตรวจจับและป้องกันบัญชีม้า รวมทั้งพัฒนามาตรการด้านเทคโนโลยีในการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน เพื่อสร้างระบบความปลอดภัยในการทำธุรกรรมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ด้านสังคม ผลการวิจัยช่วยให้เกิดความตระหนักรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บัญชีธนาคารอย่างถูกต้องและปลอดภัย ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางการเงิน และส่งเสริมให้สังคมไทยมีความรู้เท่าทันต่อการทุจริตในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการส่งเสริมค่านิยมด้านความซื่อสัตย์ทางการเงินและการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบในสังคม
4. ด้านเศรษฐกิจมหภาค ผลการวิจัยสามารถช่วยให้หน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์นำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาเครื่องมือหรือระบบตรวจสอบทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับความปลอดภัยในการทำธุรกรรมของลูกค้าย และลดความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการทุจริตทางการเงิน ทั้งยังสามารถช่วยให้ความเชื่อมั่นในระบบการเงินของประเทศ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการทุจริตทางการเงิน (Concept of Financial Fraud) การทุจริตทางการเงิน หมายถึง การกระทำที่มุ่งแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบผ่านระบบทางการเงิน เช่น การหลอกลวง การ

ฟอกเงิน การชักยอกทรัพย์ หรือการปลอมแปลงเอกสารทางการเงิน ซึ่งสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อสถาบันการเงิน ปัจจุบันรูปแบบการทุจริตมีความซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่อาศัยช่องทางออนไลน์ในการดำเนินการ ทั้งนี้ตามแนวคิด Fraud Triangle Theory ของ Cressey (1953) อธิบายว่าการทุจริตทางการเงินเกิดจาก 3 ปัจจัย คือ แรงกดดัน (Pressure) โอกาส (Opportunity) และการให้เหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเกิดพฤติกรรมทุจริตทางการเงินในปัจจุบัน

2. ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ทฤษฎีนี้เสนอโดย Ajzen (1991) อธิบายว่าพฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดโดย “ความตั้งใจในการกระทำ (Behavioral Intention)” ซึ่งได้รับอิทธิพลจาก 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ทศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior) บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัย (Subjective Norms) และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) ปัจจัยทั้งสามนี้ร่วมกันกำหนดความตั้งใจของบุคคลว่าจะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ในบริบทของการทุจริตทางการเงิน บุคคลที่มีทัศนคติว่าการกระทำดังกล่าวไม่ร้ายแรงหรือเป็นเรื่องที่สังคมยอมรับได้ จะมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมนั้นมากขึ้น ขณะที่บุคคลที่รับรู้ได้ว่าตนสามารถควบคุมหรือหลีกเลี่ยงการกระทำผิดได้ จะมีแนวโน้มไม่เข้าร่วมในการกระทำทุจริตทางการเงิน

3. ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory) ตามแนวคิดของ Herzberg (1959) ทฤษฎีแรงจูงใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ปัจจัยกระตุ้น (Motivator Factors) และปัจจัยคงสภาพ (Hygiene Factors) ปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ สิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ เช่น ความสำเร็จ การได้รับการยอมรับ หรือโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ ส่วนปัจจัยคงสภาพหมายถึงสิ่งที่หากขาดไปจะก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจ เช่น รายได้ สภาพแวดล้อมการทำงาน หรือความมั่นคงทางอาชีพ เมื่อเชื่อมโยงกับการทุจริตทางการเงิน บุคคลที่มีแรงกดดันทางเศรษฐกิจหรือขาดแรงจูงใจเชิงบวกในชีวิต อาจยินยอมเข้าร่วมพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายเพื่อแลกกับผลประโยชน์ทางการเงินระยะสั้น ขณะที่บุคคลที่ได้รับแรงจูงใจเชิงบวกจากสังคมหรือองค์กรจะมีแนวโน้มปฏิบัติตนอย่างถูกต้องมากกว่า

4. ทฤษฎีระบบควบคุมภายใน (Internal Control Theory) แนวคิดของ Committee of Sponsoring Organizations (COSO, 2013) ได้เสนอว่าระบบควบคุมภายใน (Internal Control System) เป็นกระบวนการที่ออกแบบมาเพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรในด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง ระบบควบคุมภายในที่ดีต้องมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) และการติดตาม

ประเมินผล (Monitoring) ในบริบทของธนาคารพาณิชย์ ระบบควบคุมภายในมีบทบาทสำคัญในการป้องกันตรวจจับ และลดความเสี่ยงจากการทุจริตทางการเงิน รวมถึงการใช้บัญชีม้า

5. แนวคิดเทคโนโลยีทางการเงินและธุรกรรมออนไลน์ (Financial Technology and Digital Transaction) เทคโนโลยีทางการเงิน (Financial Technology: FinTech) หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบบริการทางการเงินให้มีความสะดวก ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น Mobile Banking, Internet Banking และระบบชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยียังเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมทางการเงิน หากไม่มีมาตรการควบคุมที่เหมาะสม ธุรกรรมออนไลน์จึงต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถตรวจจับพฤติกรรมผิดปกติได้ทันทั่วทั้ง ทั้งในระดับผู้ใช้บริการและธนาคาร

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Related Studies) งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศหลายฉบับสนับสนุนว่าปัจจัยด้านแรงกดดันทางเศรษฐกิจ โอกาสจากช่องโหว่ของระบบควบคุม และแรงจูงใจทางสังคมเป็นสาเหตุสำคัญของการทุจริตทางการเงิน งานวิจัยของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2559) พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมและการตัดสินใจทางการเงิน งานของ ชุตติสร่า รักหอม (2564) ศึกษาพฤติกรรมทางการเงินของกลุ่มวัยทำงาน พบว่าความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์กับการหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่อของกลโกงออนไลน์ ขณะที่ นิรมล โตทรัพย์ (2565) พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ เช่น Levi และ Burrows (2008) ศึกษาการฟอกเงินผ่านบัญชีม้าในยุโรป พบว่าบัญชีม้าเป็นช่องทางหลักในการเคลื่อนย้ายเงินที่ได้จากการหลอกลวง และ Button, Johnston & Smith (2022) ศึกษาการป้องกันอาชญากรรมทางการเงินในสหราชอาณาจักร พบว่าความร่วมมือระหว่างธนาคาร หน่วยงานกำกับดูแล และลูกค้า เป็นปัจจัยสำคัญในการลดปัญหาการใช้บัญชีม้าในระบบการเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวโน้มและรูปแบบการทุจริตทางการเงินของลูกค้าที่มีธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ลูกค้าที่มีบัญชีและทำธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกค้าที่มีประสบการณ์หรือมีความเกี่ยวข้องกับการใช้บริการทางการเงินซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการทุจริตทางการเงิน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive

Sampling) จำนวน 200 คน ผ่านการตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทางการเงิน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล การควบคุมภายในของธนาคาร เทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์ และแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม ตอนที่ 3 แนวโน้มและรูปแบบบัญชีม้า และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถาม

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยดำเนินการโดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ความตรงเชิงเนื้อหาตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (≥ 0.50) ส่วนความเชื่อมั่นของเครื่องมือทดสอบโดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.89 ซึ่งอยู่ในระดับความเชื่อมั่นสูง (≥ 0.70)

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคม พ.ศ. 2568 โดยเผยแพร่แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Forms ไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูกค้าธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำธุรกรรมทางการเงิน และอาจได้รับผลกระทบจากการทุจริตทางการเงิน จากนั้นตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลก่อนนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อประมวลผล ดังนี้ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและความคิดเห็นต่อแต่ละปัจจัย นอกจากนี้ยังใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test of Independence) และการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Binary Logistic Regression) ที่

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อแนวโน้มและรูปแบบบัญชีม้าในระบบธนาคารพาณิชย์

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.0 มีอายุระหว่าง 26–35 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.5 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.5 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001–25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.0 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 47.5 และมีประสบการณ์ในการทำธุรกรรมทางการเงินมากกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.0

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทางการเงิน โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ($X = 4.40$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($X = 4.47$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม ($X = 4.42$, S.D. = 0.76) ด้านการควบคุมภายในของธนาคาร ($X = 4.37$, S.D. = 0.74) และด้านปัจจัยส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($X = 4.31$, S.D. = 0.72) ซึ่งสะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าปัจจัยทางเทคโนโลยีและแรงจูงใจทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อแนวโน้มและรูปแบบการทุจริตทางการเงินในระบบธนาคารมากที่สุด

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล การควบคุมภายในของธนาคาร เทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์ และแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มและรูปแบบบัญชีม้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์ซึ่งมีอิทธิพลสูงสุด รองลงมาคือแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม การควบคุมภายในของธนาคาร และปัจจัยส่วนบุคคลตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับรูปแบบบัญชีม้าที่พบมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่าง 5 ลักษณะ ได้แก่ การหลอกโอนเงินผ่าน Call Center Scam การส่งลิงก์หลอก (Phishing) การหลอกขายสินค้าหรือบริการออนไลน์ (Shopping Scam) การหลอกลงทุน (Investment Scam) และการหลอกเชิงความสัมพันธ์ (Romance Scam) ซึ่งรูปแบบเหล่านี้เป็นกลไกสำคัญในการเคลื่อนย้ายเงินจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเข้าสู่ระบบบัญชีของบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะผู้ที่ขาดความรู้ด้านความปลอดภัยทางการเงิน

5. ผลการวิเคราะห์โดยรวมชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและแรงจูงใจทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลมากที่สุดต่อแนวโน้มการเกิดบัญชีม้าในระบบธนาคารพาณิชย์ และสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่ธนาคารควรพัฒนาเทคโนโลยีการป้องกันและตรวจจับธุรกรรมที่ผิดปกติ รวมทั้งจัดอบรมให้ความรู้แก่

ลูกค้าเกี่ยวกับความเสี่ยงจากอาชญากรรมทางการเงิน เพื่อป้องกันไม่ให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทุจริตทางการเงินโดยไม่รู้ตัว

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31–40 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนาคารแห่งประเทศไทย (2566) ที่ระบุว่ากลุ่มผู้บริโภคมะเร็งหญิงมีส่วนในการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบดิจิทัลสูงกว่ากลุ่มเพศชาย ทั้งในด้านการโอนเงิน ชำระค่าสินค้า และใช้บริการ Mobile Banking นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 30–40 ปี เป็นกลุ่มวัยทำงานที่มีรายได้ประจำและมีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีมากที่สุด จึงเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเป้าหมายของอาชญากรรมทางการเงินได้ง่าย ในส่วนของระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2559) ที่พบว่าระดับการศึกษาและความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจทางการเงินจะสามารถรับรู้ความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ ขณะเดียวกัน กลุ่มที่มีความรู้ระดับปานกลางแต่มีภาระทางเศรษฐกิจสูงอาจตัดสินใจผิดพลาด เช่น ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคารของตนเพื่อแลกกับค่าตอบแทนระยะสั้น

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละปัจจัยพบว่า ด้านเทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของระบบการเงินและมองว่าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันการทุจริตทางการเงิน ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิสรารักหอม (2564) ที่พบว่าความรู้ทางเทคโนโลยีและการใช้งานธุรกรรมออนไลน์อย่างระมัดระวังช่วยลดความเสี่ยงจากการตกเป็นเหยื่อของกลโกงทางการเงินออนไลน์ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นอีกปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงต่อแนวโน้มและรูปแบบการทุจริตทางการเงิน โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยหรือมีภาระทางเศรษฐกิจสูง ซึ่งอาจยินยอมให้ใช้บัญชีธนาคารของตนเพื่อแลกกับค่าตอบแทน ผลนี้สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ Herzberg (1959) ที่อธิบายว่าความต้องการทางเศรษฐกิจเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคล หากขาดแรงจูงใจเชิงบวกหรือมีแรงกดดันทางเศรษฐกิจมาก บุคคลจะมีแนวโน้มเลือกทางลัดเพื่อให้ได้ผลตอบแทนอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจนำไปสู่การกระทำผิดโดยไม่ตั้งใจ ปัจจัยด้านการควบคุมภายในของธนาคาร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าธนาคารควรมีระบบการควบคุมที่เข้มแข็งและตรวจสอบได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะระบบการตรวจจับธุรกรรมที่ผิดปกติและการยืนยันตัวตนแบบหลายชั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ COSO (2013) ที่กล่าวว่าระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพจะช่วยลดความเสี่ยงของการทุจริตได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในระดับองค์กรและระดับลูกค้า นอกจากนี้ ผลการทดสอบสมมติฐานยังชี้

ว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล การควบคุมภายในของธนาคาร เทคโนโลยีและธุรกรรมออนไลน์ และแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มและรูปแบบบัญชีมั่วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Fraud Triangle Theory ของ Cressey (1953) ที่อธิบายว่าพฤติกรรมทุจริตเกิดจากแรงกดดัน โอกาส และการให้เหตุผลเข้าข้างตนเอง กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีแรงกดดันทางเศรษฐกิจสูง เห็นช่องทางที่สามารถกระทำได้โดยไม่ถูกตรวจสอบ และมีเหตุผลทางสังคมหรือส่วนตัวรองรับ ก็อาจเลือกเข้าร่วมในพฤติกรรมทางการเงินได้ ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเงินให้แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถป้องกันตนเองจากการถูกหลอกลวงทางเทคโนโลยีและลดโอกาสในการมีส่วนร่วมกับการกระทำผิดทางการเงินโดยไม่รู้ตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรมล โศทรพิย์ (2565) ที่เสนอว่าการเสริมสร้างความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยเป็นกลไกสำคัญในการลดอัตราการเกิดบัญชีม้าในระบบธนาคาร

โดยสรุป ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991) ทฤษฎีแรงจูงใจของ Herzberg (1959) และทฤษฎีระบบควบคุมภายในของ COSO (2013) ซึ่งล้วนชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมของบุคคลและการควบคุมเชิงระบบเป็นปัจจัยร่วมกันที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมทุจริตทางการเงินในธนาคารพาณิชย์

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ธนาคารพาณิชย์ควรส่งเสริมให้ลูกค้าตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยทางการเงิน และจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการหลอกลวงทางออนไลน์อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีอายุ 26–35 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่ทำธุรกรรมผ่านระบบดิจิทัลมากที่สุด เพื่อให้สามารถระบุพฤติกรรมที่ผิดปกติและหลีกเลี่ยงการถูกหลอกลวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรพัฒนาและปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของธนาคารให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะระบบการตรวจจับธุรกรรมที่ผิดปกติและระบบยืนยันตัวตนแบบหลายชั้น (Multi-Factor Authentication) เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการทำธุรกรรมและลดโอกาสที่บัญชีของลูกค้าจะถูกนำไปใช้ในกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย
3. หน่วยงานภาครัฐและสถาบันการเงินควรบูรณาการความร่วมมือในการจัดตั้งศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลการทุจริตทางการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตาม ตรวจสอบ และป้องกันบัญชีม้า รวมถึงสร้างฐานข้อมูลกลางที่สามารถตรวจสอบเส้นทางการเงินที่มีความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ

4. ควรส่งเสริมให้ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มวัยทำงานและนักศึกษา มีความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) และทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ผ่านกิจกรรมณรงค์หรือหลักสูตรอบรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบของการเปิดบัญชีให้ผู้อื่นใช้ รวมทั้งผลทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมในบัญชีมาโดยไม่รู้ตัว

5. สำหรับการวิจัยในอนาคต ควรขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมกลุ่มลูกค้าธนาคารประเภทอื่น เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือธนาคารดิจิทัล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และสะท้อนภาพรวมของปัญหาการทุจริตทางการเงินในระบบธนาคารไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านบทบาททางเพศและความแตกต่างทางค่านิยมทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจแรงจูงใจเชิงลึกของแต่ละเพศในปัจจุบันว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเงินอย่างไร โดยเฉพาะในมิติของการตัดสินใจใช้บริการทางการเงินหรือการยินยอมให้ใช้บัญชีธนาคารร่วม ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันตามเพศและบริบททางสังคม

2. ควรศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการทุจริตทางการเงินในแต่ละช่วงอายุหรือแต่ละช่วงอายุ เช่น Generation X, Y, Z เพื่อให้เห็นแนวทางการส่งเสริมความรู้ทางการเงินที่เหมาะสมกับลักษณะของแต่ละช่วงวัย ซึ่งจะช่วยให้การรณรงค์ป้องกันอาชญากรรมทางการเงินมีประสิทธิภาพและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทุจริตทางการเงินกับตัวแปรเพิ่มเติม เช่น จำนวนบัญชีที่ถือครอง การใช้บริการสินเชื่อ หรือพฤติกรรมการออม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินในระดับครัวเรือนได้อย่างเป็นระบบ

4. ควรศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมของกลุ่มผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการทำธุรกรรมกับกลุ่มที่ไม่เคยมีบัญชีธนาคารหรือมีประสบการณ์ทางการเงินน้อย เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมทางการเงินและการยอมรับความเสี่ยงที่ต่างกันระหว่างกลุ่มคนรุ่นใหม่กับผู้สูงอายุ ซึ่งจะช่วยให้การออกแบบนโยบายด้านการป้องกันและให้ความรู้ทางการเงินครอบคลุมทุกช่วงวัย

เอกสารอ้างอิง

กรมสอบสวนคดีพิเศษ (2566) รายงานสถานการณ์อาชญากรรมทางเทคโนโลยีและบัญชีม้าในประเทศไทย ประจำปี 2566 กรุงเทพฯ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
ธนาคารแห่งประเทศไทย (2567) แนวทางการป้องกันและตรวจจับบัญชีม้าในระบบธนาคารพาณิชย์
สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th>

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (2566) รายงานพิเศษ การหลอกลวงทุน
ในรูปแบบแชร์ลูกโซ่และสินทรัพย์ดิจิทัล กรุงเทพฯ สำนักงาน ก.ล.ต.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2567) สถิติอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและคดีหลอกลวงออนไลน์
กรุงเทพฯ กองบัญชาการสอบสวนกลาง
- สุจิตรา ศรีพงศ์กุล (2565) การป้องกันอาชญากรรมทางการเงินในยุคดิจิทัลของธนาคารพาณิชย์ไทย
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุพจน์ วัฒนานุกุล (2566) บทบาทของเทคโนโลยีในการตรวจจับธุรกรรมทุจริตทางการเงินของธนาคาร
พาณิชย์ วารสารเศรษฐศาสตร์และการธนาคาร 15(1), 101–115
- อรอุษา พงษ์ทอง (2564) พฤติกรรมการใช้บัญชีม้าในกลุ่มเยาวชนไทย วารสารรัฐศาสตร์และการบริหาร
8(2), 45–60
- อนันต์ จันทร์เพ็ญ (2566) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมการกระทำความผิดบัญชีม้าในประเทศไทย
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สำนักข่าวไทยพีบีเอส (2567 มกราคม 10) ธปท. จับมือสมาคมธนาคารไทย เดินหน้าแผนป้องกันบัญชี
ม้า สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th>